

طرح دوره کارآموزی پرستاری بهداشت روان و بیماری‌های روان

نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

مدرس / مدرسین: آقای دکتر حسین نامدار، خانم دکتر فرناز رحمانی، خانم دکتر مریم وحیدی

مسئول درس: آقای دکتر حسین نامدار

پیش نیاز یا واحد همزمان: روانشناسی فردی اجتماعی، پرستاری بهداشت روان، پرستاری بیماری‌های روان

تعداد واحد: ۲ (۱۰۲ ساعت) نوع واحد: کارآموزی مقطع: کارشناسی

تعداد جلسات یا تعداد روزهای حضور در بخش: ۱۶ جلسه

طول دوره: یک ترم تحصیلی

تاریخ شروع و پایان دوره: طبق تقویم آموزشی دانشگاه

زمان برگزاری جلسات در هفته (یا ساعات حضور در بخش): روزهای دوشنبه، سه شنبه، چهارشنبه، شیفیت صبح

مکان برگزاری جلسات حضوری، درمانگاه و بخش و گزارش صبحگاهی: بخش‌های بستری و سرپایی روانپزشکی مرکز

آموزشی، درمانی و پژوهشی رازی

معرفی کلی دوره:

در این دوره دانشجویان با به کارگیری مفاهیم و نظریه و الگوهای آموخته، ضمن تعامل با مددجو/بیمار به روش ارتباط درمانی به او کمک می‌نمایند که به تدریج با خود و محیط اطرافش سازگار گردد. همچنین نقش‌های مختلف پرستاری را در رابطه با مددجو/بیمار و خانواده تجربه کرده، به طوری که بتوانند مددجو/بیمار را جهت کسب استقلال و بازگشت به جامعه حمایت نموده و آنها را با منابع حمایتی موجود در جامعه نیز آشنا سازد.

هدف کلی و معرفی واحد درسی:

ایجاد توانایی در دانشجو جهت ارائه خدمات بهداشتی-درمانی به بیماران/مرددجویان با اختلالات روانی و خانواده آنها با کاربرد فرایند پرستاری، به منظور پیشگیری و ارتقا سطح سلامت روانی، اجتماعی و معنوی بیماران/مرددجویان، درمان و توانبخشی آنها در جامعه

اهداف آموزشی واحد درسی

در پایان دوره از دانشجو انتظار می‌رود تا قادر باشد:

حیطه شناختی

- ۱- علایم و نشانه‌های اختلالات روانی را در بیماران بخش توضیح دهد.
- ۲- تشخیص‌های پرستاری بیماران را مبتنی بر مشکلات بالقوه و بالفعل آنها نام ببرد.
- ۳- برنامه مراقبتی را برای هر بیمار بر اساس تشخیص‌های پرستاری شرح دهد.
- ۴- اصول ارتباط درمانی (تکنیک‌ها و موانع ارتباط درمانی) با بیمار روانپزشکی را توضیح دهد.
- ۵- حوادث و خطاهای مرتبط با ایمنی بیمار در بخش‌های روانپزشکی را شرح دهد.
- ۶- اقدامات لازم برای حفظ ایمنی بیمار بستری و کارکنان در بخش روانپزشکی را توضیح دهد.
- ۷- انواع داروهای مورد استفاده در اختلالات روانپزشکی را توضیح دهد.
- ۸- توجهات پرستاری لازم برای داروهای شایع در اختلالات روانپزشکی را بیان کند.
- ۹- روش‌های کنترل عفونت در بخش‌های روانپزشکی را شرح دهد.
- ۱۰- ابزارهای مناسب برای ارزیابی خطر خودکشی، پرخاشگری و خشونت، سقوط، زخم بستر و درد را نام برده و روش‌های مختلف پیشگیری از آنها را توضیح دهد.
- ۱۱- با محیط درمانی بخش‌های روانپزشکی آشنا شوند و پیشنهادهای را برای تغییر، حفظ و ارتقای آن توضیح دهد.

حیطه عملکردی

- ۱- مصاحبه بالینی با بیماران مبتلا به اختلالات روانپزشکی را انجام دهد.
- ۲- معاینه وضعیت روانی بیمار (Mental Status Examination) را انجام دهد.

- ۳- بر اساس برنامه مراقبتی طراحی شده، از بیماران بستری در بخش مراقبت نماید.
- ۴- بر اساس اصول ارتباط درمانی در بخش‌های روانپزشکی با بیمار ارتباط برقرار نماید.
- ۵- اصول بهداشت دست را رعایت نماید.
- ۶- آموزش‌های لازم را بر اساس نیازهای آموزشی شناسایی شده به بیماران و مراقبین خانوادگی آنها ارایه دهد.
- ۷- **Administrative** داروهای روانپزشکی را با رعایت ملاحظات عمومی و اختصاصی بخش‌های روانپزشکی برای بیماران انجام دهد.
- ۸- مراقبت‌های قبل، حین و بعد از انجام ECT را اجرا نماید.
- ۹- بیمار را از نظر درد، خطر خودکشی، پرخاشگری و خشونت، سقوط و زخم بستر با استفاده از ابزارهای استاندارد مورد ارزیابی قرار دهد.
- ۱۰- بیمار را از نظر دستیابی به اهداف و پیامدهای تعیین شده پرستاری مورد ارزشیابی قرار دهد.

حیطه عاطفی

- ۱- با بیماران و مراقبین خانوادگی آنها ارتباط مناسب برقرار کند.
- ۲- با استاد، پرسنل بخش و گروه هم‌تایان ارتباط مناسب و مبتنی بر احترام برقرار کند.
- ۳- انتقاد پذیر بوده و از روحیه همکاری و کار تیمی برخوردار باشد.
- ۴- مسائل اخلاقی-حرفه‌ای شامل وقت شناسی و پوشش حرفه‌ای، مسئولیت‌پذیری و حفظ اسرار بیمار را رعایت نماید.

شیوه ارائه آموزش

عمل در بالین بیمار (طبق چک لیست ارزشیابی)، راند بالینی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ، ارائه کنفرانس توسط دانشجو
A. حیطه شناختی:

اهداف آموزشی	راند	کنفرانس	بحث گروهی
علائم و نشانه های اختلالات روانی را در بیماران بخش توضیح دهد.	*		*
تشخیص های پرستاری بیماران را مبتنی بر مشکلات بالقوه و بالفعل آنها نام ببرد.	*		*
برنامه مراقبتی را برای هر بیمار بر اساس تشخیص های پرستاری شرح دهد.	*		*
اصول ارتباط درمانی (تکنیک ها و موانع ارتباط درمانی) با بیمار روانپزشکی را توضیح دهد.	*	*	*
حوادث و خطاهای مرتبط با ایمنی بیمار در بخش های روانپزشکی را شرح دهد.	*		*
اقدامات لازم برای حفظ ایمنی بیمار بستری در بخش روانپزشکی را توضیح دهد.	*		*
انواع داروهای مورد استفاده در اختلالات روانپزشکی را توضیح دهد.	*	*	*
توجهات پرستاری لازم برای داروهای شایع در اختلالات روانپزشکی را بیان کند.	*		*
روش های کنترل عفونت در بخش های روانپزشکی را شرح دهد.	*		*
ابزارهای مناسب برای ارزیابی خطر خودکشی، پرخاشگری و خشونت، سقوط، زخم بستر و درد را نام برده و روش های مختلف پیشگیری از آنها را توضیح دهد		*	*
با محیط درمانی بخش های روانپزشکی آشنا شوند و پیشنهاداتی را برای تغییر، حفظ و ارتقای آن توضیح بدهند.	*		*

B. حیطه عملکردی:

اهداف آموزشی	زیر نظر استاد	انجام مستقل	عرصه	استاد مربوطه
مصاحبه بالینی با بیماران مبتلا به اختلالات روانپزشکی	*	*	کلیه بخشها	کلیه اساتید
معاینه وضعیت روانی بیمار (Mental Status Examination)	*	*	کلیه بخشها	کلیه اساتید
مراقبت از بیماران بستری در بخش مبتنی بر برنامه مراقبتی طراحی شده	*		کلیه بخشها	کلیه اساتید
برقراری ارتباط با بیمار بر اساس اصول ارتباط درمانی	*	*	کلیه بخشها	کلیه اساتید
رعایت اصول بهداشت دست	*	*	کلیه بخشها	کلیه اساتید
ارایه آموزشهای لازم بر اساس نیازهای آموزشی شناسایی شده به بیماران و مراقبین خانوادگی آنها	*		کلیه بخشها	کلیه اساتید
Administrate داروهای روانپزشکی با رعایت ملاحظات عمومی و اختصاصی بخشهای روانپزشکی	*		کلیه بخشها	کلیه اساتید
انجام مراقبتهای قبل، حین و بعد از انجام ECT	*	*	کلیه بخشها	کلیه اساتید
ارزیابی بیماران از نظر درد، خطر خودکشی، پرخاشگری و خشونت، سقوط و زخم بستر با استفاده از ابزارهای استاندارد	*	*	کلیه بخشها	کلیه اساتید
ارزشیابی بیماران از نظر دستیابی به اهداف و پیامدهای تعیین شده پرستاری	*	*	کلیه بخشها	کلیه اساتید

C. حیطه عاطفی

اهداف آموزشی	حین آموزش به بیمار/مراقب خانوادگی	حین فعالیت در بالین	جلسات بحث گروهی
با بیماران و مراقبین خانوادگی آنها ارتباط مناسب برقرار کند.	*	*	
با استاد، پرسنل بخش و گروه همتایان ارتباط مناسب و مبتنی بر احترام برقرار کند.		*	*
انتقاد پذیر بوده و از روحیه همکاری و کار تیمی برخوردار باشد.		*	*
مسائل اخلاقی-حرفه‌ای شامل وقت‌شناسی و پوشش حرفه‌ای، مسئولیت‌پذیری و حفظ اسرار بیمار را رعایت نماید.	*	*	*

شیوه ارزیابی دانشجو

رعایت مسائل اخلاقی حرفه‌ای: ۵ نمره، انجام صحیح مهارت‌های تخصصی بخش مربوطه ۱۲ نمره، مهارت‌های شناختی ۳ نمره

موضوع	لاگ بوک	آزمون کتبی	میزان مشارکت	بارم از نمره کل
حضور منظم و رعایت وقت شناسی، یونیفرم و اتیکت شناسایی			■	۲ نمره
احساس مسئولیت، انتقاد پذیری			■	۱ نمره
ارتباط مناسب با استاد، پرسنل، گروه همتایان، بیمار و خانواده			■	۲ نمره
انجام صحیح امور محوله طبق چک لیست ارزشیابی و ثبت به موقع فعالیت‌ها در لاگ بوک الکترونیکی	■	■		۱۲ نمره
شرکت فعال در بحث‌های گروهی			■	۱ نمره
ارائه کنفرانسها و معرفی Case و مراقبت‌های مربوطه			■	۲ نمره
جمع کل				۲۰

حداقل نمره قبولی برای این درس : ۱۲

تعداد ساعات مجاز غیبت موجه (با موافقت استاد) برای این واحد درسی : -

منابع آموزشی

۱. شیلا ویدبک، ترجمه دکتر الهه اسدی بیدمشکی و مریم جنگجو تحت نظارت دکتر حمید پیروی، پرستاری سلامت روانی و روان پرستاری، انتشارات جامعه نگر، ویراست هشتم.
۲. کوشان، محسن؛ واقعی، سعید. روان پرستاری، بهداشت روانی (۱)، انتشارات اندیشه رفیع، آخرین نسخه
۳. جوان ام. داچرمن، شریل ام. واگنر، هواردکی. بوچر، گلوریام. بولیچک. ترجمه اکرم قهرمانیان، فرزانه باقریه، مریم وحیدی، فرناز رحمانی، نرگس رمضانزاده. تحت نظارت دکتر وحید زمان زاده. طبقه بندی مداخلات پرستاری (NIC)، انتشارات جامعه نگر، ۱۴۰۱.
۴. تی. هیتر هرمدن، شیگمی کامیتسورو، کامیلا تاکلو لوپس. ترجمه دکتر زهرا شیخ علیپور، دکتر اکرم قهرمانیان، دکتر منصور غفوری فرد، دکتر آزاد رحمانی، خورشید مبصری. تشخیص های پرستاری ناندا ۲۰۲۳ تعاریف و طبقه بندی. انتشارات جامعه نگر، ۱۴۰۱.
5. Townsend MC. **Psychiatric Mental Health Nursing: Concepts of Care in Evidence-Based Practice**. F. A. DAVIS COMPANY: Philadelphia. Last edition
6. Sheila L. Videbeck. **Psychiatric-Mental Health Nursing**, Ninth edition, International Edition. 2022. Wolter Kluwer.

منابع آموزشی برای مطالعه بیشتر

- نصرت اله پورافکاری، نشانه شناسی بیماری های روانی: برای دانشجویان پزشکی، پرستاری و روان شناسی، نشر آزاده.
- رابرت بولاند، مارسیا ال. وردوین، پدرو روئیز. ترجمه دکتر فرزین رضاعی، دکتر مرتضی نقی پور، دکتر زاهد عبداللهی، بهزاد صادقیان. خلاصه روان پزشکی کاپلان و سادوک، ویرایش دوازدهم، انتشارات ارجمند، ۱۴۰۱.
- Robert Boland; Marcia Verduin; Pedro Ruiz, **Kaplan & Sadock's Synopsis of Psychiatry**, 12th Ed., 2021, Lippincott Williams & Wilkins (LWW)

فرصت های یادگیری

برگزاری کنفرانس های هفتگی، ژورنال کلاب ها و راند واحدهای مختلف بیمارستان در طول دوره کارآموزی

اطلاعات تماس

مدرس / مدرسین دوره (تلفن ، ایمیل و):

دکتر حسین نامدار، شماره تماس: ۰۹۱۴۱۰۴۹۱۶۱ ، Email: namdarh@tbzmed.ac.ir

دکتر فرناز رحمانی، شماره تماس: ۰۹۱۴۳۰۰۲۴۳۹ ، Email: frahmani@tbzmed.ac.ir

دکتر مریم وحیدی، شماره تماس: ۰۹۱۴۱۰۵۴۳۳۱ ، Email: vahidim@tbzmed.ac.ir

کارشناس آموزشی (تلفن ، ایمیل و): خانم شهناز واحد، شماره تماس: ۰۴۱۳۴۷۹۶۷۷۰

امضای مسئول دفتر توسعه

امضای مدیر گروه

امضای مسئول درس

